

14

Rolet e bisedave të merren përsipër

Qëllimi

Nëpërmjet asaj që N (në vend të M) i marrin përsipër detyrat tek drejtimi i bisedave, ata i ushtrojnë kompetencat e tyre në të folur dhe në të dëgjuar. Në mënyrë plotësuese ata përkrahen në pavarësinë e tyre, në kompetencën sociale dhe në ushtrimin e sjelljes demokratike.

kl. 4–9

30–45 min.

Materiali:
Kartat e roleve,
të përgatitura nga M ose
të punuara në mësim.

Rrjedha:

- M sqaron se shpërndarja e qartë e roleve të bisedës mund të ndihmojë në cilësinë e diskutimit. Më pas, rolet veç e veç do të diskutohen dhe letrat do të modelohen me detyrat përkatëse (nëse nuk janë përgatitur tashmë nga M, modeli i një karte roli shih më poshtë). Shembuj të roleve gjegjësisht funksioneve:
  - **Udhëheqësi/ja i bisedës:**
Përkujdeset që N të mbeten në temë, ka një vështrim të përgjithshëm dhe përgjegjësinë kryesore (rol me kërkesa të larta).
  - **Shkruesi/ja:**
shënon rezultatet e mundshme të grupit (rol me kërkesa të larta.).
  - **Kujdestari/ja e kohëzgjatjes së të folurit:**
Shikon që të gjithë të kenë mundësinë të flasin, gjegjësisht që ndonjë N të mos e sundojë bisedën (rol me kërkesa të larta).
  - **Kujdestari/ja i rregullave:**
Përkujdeset për zbatimin e rregullave të rëndësishme të bisedës, p.sh. «Vetëm një fëmijë flet» ose «Askush nuk guxon të përqeshet» (rol me kërkesa të mesme).
  - **Kujdestari/ja e kohës:**
Është përgjegjës për zbatimin e kohës së paraparë (rol i lehtë).
- Rolet e bisedës u caktohen N në bazë të aftësive të tyre. N marrin për këtë një letër roli, me rolin e tyre dhe detyrën përkatëse.
- Rolet do të provohen në bazë të një bisede të shkurtër e të thjeshtë.
- Biseda do të realizohet në bazë të pyetjeve: Çfarë është bërë mirë? Çfarë duhet ende për të përmirësuar?

Vërejtje:

- Rolet duhet t'i përshtaten grupit dhe temës së bisedës. Çdo rol duhet të sjellë një përfitim të vërtetë për bisedën në grup. Për shembull, është e panevojshme për të caktuar një udhëheqës që flet me zë të lartë, nëse grupi me lartësinë e zërit nuk ka ndonjë problem.
- Të gjitha rolet janë të rëndësishme, por ato kanë kërkesa të ndryshme. Nëpërmjet kësaj të gjithë N e kanë rastin për të dhënë një ndihmesë aktive.

Shembull i letrës së roleve për udhëheqësin/en e bisedës:

Udhëheqësi/ja i bisedës	
1.	Ti e fillon bisedën. <i>«Qëllimi i bisedës sonë të sotme është ...»</i>
2.	Ti e shtron një pyetje ose kërkon mendimet e të tjerëve. <i>«Për çka kemi nevojë ne, për ta arritur këtë qëllim?»</i>
3.	Ti përkujdesesh që pjesëmarrësit/et e bisedës t'i përmbahen temës. <i>«Kjo tash nuk i përshtatet temës.»</i>
4.	Ti shtron pyetje të vijueshme, nëse diçka nuk është e qartë. <i>«Çfarë mendon ti me ...?»</i>
5.	Ti e përfundon bisedën! <i>«Sot jemi marrë vesh, që ...»</i>
6.	Ti e shtron një pyetje përfundimtare për bisedën: <i>«Çfarë mendoni ju, a ka rrjedhur mirë biseda? Çfarë mund të bëjmë më mirë herën tjetër?»</i>

15 Udhëheqja e bisedës të merret përsipër

Qëllimi

Ushtrimi paraqet një formë të thjeshtëzuar të nr. 14 dhe ndjek qëllime të ngjashme në fushën e edukimit bisedimor, të sjelljes demokratike dhe të të folurit të lirë. Duke u kufizuar vetëm tek një rol (udhëheqës/e i bisedës) kjo është e përshtatshme për N më të rinj (nga klasa e 2) dhe për raunde të bisedave të shkurtra.

kl. 2–4

15–30 min.

Rrjedha:

- Parakusht për këtë është që ose të jetë e caktuar një temë (qoftë nga M ose nga N), ose që M të ketë përgatitur një listë të mundshme me temat e diskutimit, të përshtatshme për moshën e N, nga të cilat ata mund të zgjedhin njëren.
- M sqaron se udhëheqjen e bisedës do t'ia kalojë N. Kush dëshiron të provojë njëherë këtë? Për çfarë duhet të kihet kujdes vallë, gjatë udhëheqjes së bisedës? (Pikat kryesore: Përgatitja e pyetjeve nxitëse dhe shtysave; pasja parasysh e afatit kohor, zbatimi i rregullave të bisedës, të miratuara më parë.)
- Fëmija, që pranon të udhëheqë bisedën, mund të përgatitet shkurtimisht (5 min.) dhe shënon disa pyetje nxitëse dhe shtysa për bisedë. M duhet ta këshillojë patjetër në këtë punë.
- Fëmija e fillon bisedën, nëpërmjet asaj që i shënohet në tabelë: temën dhe qëllimet dhe i paraqet shënimet e tij.
- Në bazë të shënimeve do të udhëhiqet biseda nga fëmija udhëheqës.
- Në përfundim do të pasqyrohet shkurtimisht rrjedha e bisedës dhe përvojat me udhëheqësin.